

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617207598
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7617207598.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Borisa Brondoša v spore žalobkýň: 1/ H. E., bytom D. XXX, 2/ O. A., bytom T. 295 a 3/ G. L., bytom I., Q. 8, zastúpených Advokátskou kanceláriou - Ján Buroci, s.r.o, so sídlom Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, proti žalovaným: 1/ C. Q., bytom I., C. XXX/X a 2/ O. Q., bytom D. XXX, obom zastúpeným JUDr. Jánom Slovinským, advokátom so sídlom Spišská Nová Ves, Štefánikovo námestie 13, o zaplatenie vyrovnanie dedičských podielov, o odvolaní žalobkýň proti rozsudku č.k. 9C/23/2017-94 zo dňa 19.7.2018 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby proti žalovanému v 1. rade v prevyšujúcej časti a proti žalovanému v 2. rade v celom rozsahu, ako aj vo výrokoch o nároku strán na náhradu trov konania.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 131,- € s 5 % úrokmi z omeškania ročne od 11.4.2017 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.) a v prevyšujúcej časti žalobu podanú proti žalovanému v 1. rade zamietol (II.). Žalobu proti žalovanému v 2. rade zamietol v celom rozsahu (III.). Žalobkyni v 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v 1. rade v rozsahu 31 % (IV.), žalovanému v 1. rade priznal proti žalobkyniam v 1. a 3. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (V.) a žalovanému v 2. rade priznal proti žalobkyniam v 1. , 2. a 3. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (VI.) s tým, že o výške prisúdenej náhrady trov konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku (VII).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyne domáhali od žalovaných v 1. a 2. rade zaplatenia vyrovnanie ich dedičských podielov tak, aby žalovaný v 1. rade zaplatil žalobkyni v 1. rade sumu 500,- €, žalobkyni v 2. rade sumu 200,- € a žalobkyni v 3. rade sumu 1.000,- € a žalovaný v 2. rade zaplatil žalobkyni v 1. rade sumu 500,- €, žalobkyni v 2. rade sumu 100,- € a žalobkyni v 3. rade sumu 1.000,- € spolu s úrokmi z omeškania z dlžných súm a náhradou trov konania. V žalobe uviedli, že na základe dohody dedičov schválenej osvedčením o dedičstve č.k. D XX/XX, 6DU. XX/XX zo 7.9.2001 v dedičskej veci po nebohej L. Q., Ž. H. X. A. U. do vlastníctva v celosti nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v kat. území HY. K. Ž. H. X. A. U. U. Q. na LV č. XXX, XXX, XXXX, XXXX, XXXX v kat. území T. a na LV č. XXX v kat. území D. ako aj 86 ks cenných papierov, s povinnosťou v prípade ich odpredaja vyplatiť žalobkyniam ako ustupujúcim dedičom čiastku zodpovedajúcu ich dedičským podielom. Žalovaní po odpredaji dedičstva si splnili svoju povinnosť výplaty ostatných dedičov len čiastočne tak, že žalobkyni v 1. rade zaplatil žalovaný v 1. rade sumu 50,- € a žalovaný v 2. rade sumu 246,- €, žalobkyni v 2.

rade žalovaný v 2. rade zaplatil sumu 246,- € a žalobkyni v 3. rade žalovaný v 1. rade zaplatil sumu 50,- € a žalovaný v 2. rade sumu 246,- €, pričom k úplnému vyrovnaníu dedičských podielov žalobkýň z predaných nehnuteľností aj napriek opakovaným výzvam nepristúpili.

3. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa ustanovení § 488, § 489, § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k záveru, že žaloba je iba sčasti dôvodná. V rozsudku vyšiel z nespornosti skutkových tvrdení žalobkýň o peňažných sumách im zaplatených žalovanými na vyrovnanie dedičských podielov po odpredaji nehnuteľností evidovaných na LV č. XXX a XXX v kat. území T., ktoré žalovaní nadobudli dedením po právnej predchodkyni strán por. L. Q., rod. G., zomr. XX.XX.XXXX a odpredali (niektoré z nich) na základe kúpnych zmlúv Z. H. N. XX.XX.XXXX, X.X.XXXX, XX.X.XXXX K. XX.X.XXXX (H. XX/XXXX-XXX/XX, H. XXX/XXXX-XX/X, H. XXX/XXXX-XX/XX, H. XXX/XXXX-XX/XX tretím osobám za dohodnuté kúpne ceny vo výške, ktorá medzi stranami nebola sporná. Žalobkyne tvrdili, a to hlavne v prípade kúpnych zmlúv uzatvorených medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a kupujúcimi Güntherom E. a K. R., že medzi stranami bola dohodnutá nízka kúpna cena a je tak zrejmy úmysel žalovaných poškodiť žalobkyne. Súd prvej inštancie sa preto v prvom rade zaoberal tým, z akej hodnoty v prípade predaja zdedených nehnuteľností mali žalovaní plniť podľa dohody dedičov uzatvorenej v dedičskom konaní, s povinnosťou v prípade ich odpredaja vyplatiť ustupujúcim dedičom čiastku zodpovedajúcu ich dedičským podielom - vychádzajúc zo všeobecnej hodnoty v čase prejednaníu dedičstva alebo z ceny, ktorú žalovaní získali predajom zdedených nehnuteľností, alebo zo všeobecnej hodnoty nehnuteľností v čase ich predaja. Súd skonštatoval, že z dohody dedičov v dedičskom konaní v prípade predaja zdedených nehnuteľností vznikol žalovaným záväzok plniť ostatným ustupujúcim dedičom a právo ostatných ustupujúcich dedičov domáhať sa vyplatenia peňažnej hodnoty podľa výšky ich dedičských podielov. Rozhodnutie o vyporiadaní dedičstva s poukazom na jeho obsah možno považovať za obdobu dohody, resp. zmluvy, ktorá zakladá majetkové práva jej účastníkov a umožňuje im domáhať sa svojich nárokov, ak sa stanú splatnými. Posudzoval obsah dohody obsiahnutej v osvedčení o dedičstve č.k. D 38/01, 6Dnot 55/01 zo dňa 7.9.2001, podľa ktorej sa dedičia dohodli, že žalovaní v prípade odpredaja zdedených nehnuteľností a cenných papierov sú povinní vyplatiť ustupujúcim dedičom čiastku zodpovedajúcu ich dedičským podielom. Účastníci dohody teda počítali s možnosťou predaja nehnuteľností a od tejto skutočnosti odvodzovali svoje práva. Dohoda dedičov podľa názoru súdu nie je jednoznačná, preto súd interpretoval jej obsah a vôľu strán pri použití výkladových pravidiel obsiahnutých v ust. § 35 ods. 2 a 3 OZ, v zmysle ktorých je vždy rozhodné jeho jazykové vyjadrenie právneho úkonu, t.j. to, čo bolo navonok vyjadrené a zároveň je potrebné vziať do úvahy skutočnú vôľu toho, kto ju vyjadril (ak však skutočná vôľa je v rozpore s tým, čo bolo vyjadrené, prednosť má jazykové vyjadrenie). S použitím gramatického výkladu prejavu vôle zachyteného v dohode dedičov mu vyplynulo, že základom pre stanovenie výšky výplaty ustupujúcim dedičom je výška kúpnej ceny, resp. náhrady, ktorú žalovaní v prípade odpredaja nehnuteľností získajú v budúcnosti. Z obsahu záväzku žalovaných nie je možné vyvodiť záver, že žalovaní sa dohodou zaviazali v prípade predaja nehnuteľností zaplatiť ostatným dedičom ich dedičské podiely vo výške zodpovedajúcej všeobecnej hodnote dedičstva. Pokiaľ by totiž mal platiť takýto výklad obsahu záväzku, ten by bol vyjadrený v dohode jednoznačne konkrétnou sumou, keďže v čase prejednaníu dedičstva bola všeobecná cena nehnuteľností známa, resp. dohodnutá dedičmi a teda dedičom nič nebránilo, aby záväzok žalovaných v dedičskom rozhodnutí bol určený konkrétnou sumou. Nie je možné ani konštatovať, že obsahom dohody dedičov v dedičskom konaní bolo vyplatenie dedičských podielov vychádzajúc zo všeobecnej hodnoty nehnuteľností v čase ich predaja. Dohoda neobsahuje ani takéto určenie, resp. označenie výšky náhrady za dedičské podiely a takéto interpretácia obsahu právneho úkonu z gramatického hľadiska podľa posúdenia súdu neprichádza do úvahy. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie zastával názor, že pokiaľ dohoda dedičov neobsahovala konkrétnu sumu (náhrady za dedičské podiely ustupujúcich dedičov), je potrebné vychádzať z toho, že v čase uzavretia dohody táto nebola objektívne známa a hodnota dedičských podielov tak zodpovedá podielu z kúpnej ceny vyplatenej žalovaným kupujúcimi neskôr, t.j. v čase predaja nehnuteľností. Na základe uvedených dôvodov súd zamietol návrh žalobkýň na doplnenie dokazovania znalcom z odboru nehnuteľností za účelom stanovenia všeobecnej ceny nehnuteľností v čase ich predaja žalovanými. V tejto súvislosti zároveň poznamenal, že dokazovaním bolo preukázané, že žalovanými odpredané nehnuteľnosti boli zanedbané, nikto z dedičov o tieto neprejavoval záujem, nestaral sa o ne, pričom žalobkyne túto skutočnosť v konaní nepopreli, a preto ju súd považoval za nespornú. Súd poukázal tiež na to, že všeobecná hodnota nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX v kat. území T. bola v dedičskom konaní určená dohodou dedičov na sumu 277,50 € (8.360 Sk), pričom žalovaný v 1. rade tieto nehnuteľnosti odpredal za kúpnu cenu spolu vo výške 915,-

€, teda za trojnásobne vyššiu cenu než bola určená dohodou všetkých dedičov s tým, že parcela reg. C - KN č. XXX/X evidovaná na tomto LV žalovaným v 1. rade dosiaľ odpredaná nebola. Žalobkyne tvrdili, avšak v konaní nepreukázali, že v prípade kúpnych zmlúv uzatvorených medzi žalovaným v 1. rade a kupujúcimi I. E. a K. R., vzhľadom na disproporciu kúpnej ceny a hodnoty nehnuteľností išlo o simulované, a preto neplatné právne úkony z dôvodu nedostatku skutočnej vôle konajúcich subjektov urobiť tento úkon a v skutočnosti vôľou strán bolo uzatvorenie darovacích zmlúv. V tejto súvislosti súd uviedol, že pokiaľ by aj bol zistený rozdiel medzi všeobecnou hodnotou predaných nehnuteľností a dohodnutými kúpnyimi cenami, uvedené nemá vplyv na posúdenie vôle zmluvných strán a okrem toho, len samotné zistenie neprímerane nízkej kúpnej ceny dohodnutej zmluvnými stranami v kúpnych zmluvách, samo o sebe ešte nespôsobuje neplatnosť právnych úkonov. Súd poukázal na to, že z dohody dedičov nevyplýva povinnosť žalovaných v prípade predaja zdedených nehnuteľností informovať o zamýšľanom predaji ustupujúcich dedičov, pričom na posúdenie veci nemá vplyv skutočnosť, že žalovaní vyplácali žalobkyniam nájomné z prenájmu nehnuteľností, keďže uvedené taktiež nebolo predmetom dohody dedičov v dedičskom konaní. Dodal, že v prípade kúpnych zmlúv uzatvorených žalovaným v 2. rade, ktorými odpredal zdedené nehnuteľnosti, žalobkyne napokon ani nenamietali neprímeranosť dohodnutej kúpnej ceny v zmluvách. Vzhľadom na uvedené pri stanovení výšky náhrady zodpovedajúcej dedičským podielom žalobkýň vychádzal z kúpnej ceny dohodnutej v kúpnych zmluvách, ktorú žalovaní v 1. a 2. rade získali predajom nehnuteľností. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný v 1. rade mal vyplatiť za predané nehnuteľnosti každej zo žalobkýň sumu 131,- €, pričom žalobkyňa v 1. rade už zaplatil zodpovedajúcu časť kúpnej ceny 146,20 € a žalobkyňa v 3. rade zaplatil sumu 179,- €. Žalobkyňa v 2. rade doposiaľ žalovaný v 1. rade nezaplatil žiadnu sumu zdôvodňujúc to tým, že užíva nehnuteľnosť, ktorú v dedičskom konaní nenadobudla - táto skutočnosť podľa posúdenia súdu však nemá vplyv na jeho povinnosť zaplatiť (aj) žalobkyňa v 2. rade peňažnú náhradu za jej dedičský podiel z predaných nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu súd žalobe v tejto časti vyhovel a rozsudkom zaviazal žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobkyňa v 2. rade sumu 131,- €, spolu s úrokmi z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ) vo výške stanovenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., a to odo dňa 11.4.2017 nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému v 1. rade až do zaplatenia. Žalovaný v 2. rade mal vyplatiť každej zo žalobkýň titulom dedičských podielov z predaných nehnuteľností sumu 246,- €, ktorú náhradu podľa zistenia súdu im zaplatil, a preto žalobu proti žalovanému v 2. rade súd posúdil ako nedôvodnú a v celom rozsahu ju zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP a vzhľadom na čiastočný úspech strán priznal žalobkyňa v 2. rade pomernú náhradu trov konania v rozsahu 31 %, žalovanému v 1. rade priznal voči neúspešným žalobkyniam v 1. a 3. rade nárok na náhradu trov konania a procesne úspešnému žalovanému v 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške prisúdenej náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP). Súd nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP v pomeroch strán ani v predmete konania, pre ktoré by úspešným žalovaným náhrada trov konania nemala byť priznaná.

4. Rozsudok okrem vyhovujúceho výroku (I.), napadli včas podaným odvolaním žalobkyne v 1. až 3. rade (ďalej len „žalobkyne“), navrhli ho zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Mali za to, že žalovaní svoju povinnosť výplaty ostatných dedičov v zmysle dedičskej dohody obišli tým spôsobom, že kúpne ceny úmyselne ponížili, aby tak ponížili i svoju povinnosť výplaty ostatných dedičov. Uvedené je zjavné z toho, že cena za 1 m² sa nepohybovala ani na úrovni 1 centu. Predmetom dedičskej dohody nebolo ponechať žalobkyne v ľubovôli žalovaných, v akom rozsahu ich pri prevode vlastníckych práv uspokojia, ale spravodlivé rozdelenie predmetu dedičstva. Vytkli súdu prvej inštancie, že z tohto hľadiska vec vôbec neposudzoval a prihliadal na nemorálnu obranu žalovaných, následne nepripustil dokazovanie v smere zistenia skutočnej hodnoty prevádzaných nehnuteľností, čo žalobkyne nepovažujú za správny postup. Podľa názoru žalobkýň dedičská dohoda sa mala vykladať hlavne s ohľadom na jej účel, a teda, že v čase dohody nemali finančné prostriedky na výplatu ustupujúcich dedičov, a tak sa dohodlo, že vyplatení budú po predaji nehnuteľností. Predaj ale logicky mal znamenať predaj za skutočnú trhovú hodnotu. Dohodnuté kúpne ceny sú simulované a v skutočnosti ide o darovacie zmluvy. Týmto spôsobom teda žalovaní úplne obišli svoju povinnosť výplaty a spravodlivý postup je len taký, že po zistení trhovej hodnoty nehnuteľností dôjde k stanoveniu riadneho podielu k výplate.

5. Žalovaní sa k odvolaniu žalobkýň nevyjadрили.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkýň ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné

(§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a preskúmal rozsudok v napadnutej zamietavej časti z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov [§ 365 ods. 1 písm. e) a h) CSP], s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň nie je opodstatnené a rozsudok v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby proti žalovanému v 1. rade v prevyšujúcej časti a proti žalovanému v 2. rade v celom rozsahu, ako aj v súvisiacich výrokoch o nároku strán na náhradu trov konania, je vecne správny, úplné a správne sú i dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, a preto rozsudok v napadnutej časti postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

7. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 9.3.2022 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 215/2.p., po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

8. Žalobkyne v odvolaní predovšetkým namietali, že súd prvej inštancie nevykonal nimi navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností v smere zistenia skutočnej (všeobecnej) hodnoty prevádzaných nehnuteľností, čím rozhodol na podklade neúplných skutkových zistení a spor nesprávne posúdil aj po právnej stránke, t.j. uplatnili odvolacie dôvody upravené v ust. § 365 ods. 1 písm. e) a h) CSP.

9. Logickým predpokladom naplnenia odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) CSP, podstata ktorého spočíva v neúplnosti skutkových zistení pre nevykonanie stranou navrhnutých dôkazov je, aby v konaní pred súdom prvej inštancie vôbec bol navrhnutý (relevantný) dôkaz, potrebný pre náležité zistenie skutkového stavu, ktorý podľa odvolacej námietky nebol súdom prvej inštancie vykonaný.

10. Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu, to znam. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Právne posúdenie veci je nesprávne [odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP], ak súd posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu - síce správne určenú - nesprávne interpretoval, príp. ju na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval a z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu odvolacích námietok žalobkyň (§ 379 ods. 1, § 380 ods. 1, 2 CSP) odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav veci, pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy iba skutočnosti preukázané vykonanými dôkazmi, ktoré vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 191 a nasl. CSP, v úplnom súlade so zákonom a zásadami ustálenými v právnej praxi, logicky a správnym spôsobom vo vzťahu k uplatnenému nároku, starostlivo prihliadajúc na rozhodujúce skutkové tvrdenia a relevantné argumenty sporových strán (aj žalobkyň) a dospel k správnym a úplným skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Uplatnený nárok správne právne kvalifikoval, aplikujúc relevantné hmotnoprávne normy, ktoré správnym spôsobom interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav a vyvodil zodpovedajúce závery o právach a povinnostiach sporových strán.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu dôkaz navrhnutý žalobkyňami v priebehu konania pred súdom prvej inštancie znaleckým posudkom z odboru nehnuteľností za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty pozemkov v čase ich odpredaja, nebol pre rozhodnutie sporu relevantný (právne významný) a potrebný. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil potenciálnu relevanciu tohto dôkazu a nepochybil, pokiaľ navrhnuté dokazovanie nevykonal, vychádzajúc pri rozhodovaní zo správneho názoru, že v prípade scudzenia nehnuteľností nadobudnutých jedným z dedičov do svojho výlučného vlastníctva na základe schválenej dohody dedičov o vysporiadaní dedičstva (v danom prípade žalovaní), sa peňažná náhrada ustupujúcim dedičom (žalobkyniam) za ich dedičské podiely odvíja od skutočne poskytnutej náhrady, t.j. kúpnej ceny zaplatenej zo strany kupujúceho v čase scudzenia (odpredaja) nehnuteľností. Aj podľa posúdenia odvolacieho súdu v danom prípade dohodu dedičov o vysporiadaní dedičstva po nebohej por. Kataríne Zmijovej, zomrelej dňa 27.12.2000, podľa ktorej žalovaní v 1. a 2. rade nadobudli predmetné nehnuteľnosti v celosti, „s povinnosťou v prípade odpredaja vyplatiť ustupujúcim dedičom

čiasťku zodpovedajúcu ich dedičským podielom“ (osvedčenie o dedičstve sp. zn. D 38/01, 6Dnot 55/01 zo dňa 7.10.2001 vydané notárom JUDr. G. H.), nemožno interpretovať v tom zmysle, že v prípade budúceho odpredaja nehnuteľností špecifikovaných v dohode dedičov, ktoré žalovaní nadobudli do svojho výlučného vlastníctva a následne odpredali, by náhrada zodpovedajúca dedičským podielom žalobkyní ako ustupujúcim dedičom, mala byť vyčíslená z inej sumy než zo skutočne poskytnutej náhrady, resp. plnenia titulom zaplatenej (dohodnutej) kúpnej ceny za odpredané nehnuteľnosti. D. názor súdu prvej inštancie je založený na správnej interpretácii obsahu právneho úkonu a skutočnej vôle strán (dedičov) v čase uzatvorenia dohody o vyporiadaní dedičstva, ktorá smerovala k takému usporiadaniu, aby v prípade scudzenia pozemkov ich predajom, sa získaná náhrada rozdelila medzi všetkých dedičov podľa výšky ich dedičských podielov.

13. Na vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti nič nemení ani podané odvolanie žalobkyní, v ktorom iba opakujú skutočnosti nimi namietané už v konaní pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie námietky a argumenty žalobkyní celkom správne vyhodnotil ako nedôvodné a právne nepodložené, pričom hodnotenie súdu prvej inštancie si v celom rozsahu osvojuje aj odvolací súd a stotožňuje sa s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP). Skutočnosti, ktoré žalobkyne uvádzajú v podanom odvolaní, nie sú spôsobilé spochybniť správnosť ani úplnosť skutkového základu rozhodnutia súdu prvej inštancie, ním vykonaného hodnotenia vykonaných dôkazov alebo právnych záverov, na ktorých je preskúmané rozhodnutie založené, a neodôvodňujú prijať rozhodnutie v danom spore v prospech žalobkyní.

14. Pokiaľ žalobkyne v odvolaní vo vzťahu k spôsobu právneho posúdenia prejednávanej veci namietali, že súd prvej inštancie nárok neposúdil z hľadiska požiadavky spravodlivého rozdelenia dedičstva a neprihliadal na možné (úmyselné) zneužitie práva konaním žalovaných, k tejto námietke je potrebné uviesť, že nárok žalobkyní na výplatu z dedičstva vyplýva z dohody dedičov o vysporiadaní dedičstva (obsiahnutej v osvedčení o dedičstve sp. zn. D 38/01, 6Dnot 55/01 zo dňa 7.9.2001), ktorá zaväzuje jej účastníkov a umožňuje domáhať sa majetkových práv, resp. nárokov ňou založených, ak sa stanú splatnými. Odvolací súd poukazuje na to, že v dohode o rozdelení dedičstva vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam, ktoré pripadli v celosti do výlučného vlastníctva žalovaných s povinnosťou výplaty náhrady ustupujúcim dedičom v prípade odpredaja, dedičia (strany sporu) neurčili konkrétnu výšku náhrady, ktorá mala byť zaplatená ustupujúcim dedičom podľa výšky dedičských podielov, pričom medzi stranami (dedičmi) neboli dojednané ani podmienky stanovenia kúpnej ceny nehnuteľností v prípade ich odpredaja. Dohodnutá náhrada bola viazaná (iba) na podmienku odpredaja zdedených nehnuteľností v budúcnosti a mala sa odvíjať od skutočne poskytnutej odplaty za pozemky v čase ich scudzenia (k uvedenému porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 96/2000 zo dňa 26.11.2003). Žalobkyniam uplatnený nárok nemožno priznať ani na podklade dobrých mravov (ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorý inštitút predstavuje určitý korektív výkonu práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov a v konkrétnom prípade môže zamedziť účinkom výkonu subjektívnych práv a povinností, resp. odoprieť ochranu výkonu práva v sporovom konaní, nemožno ale pomocou aplikácie ust. § 3 ods. 1 OZ právo (novo) založiť (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 2447/2010).

15. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) a h) CSP v prejednávanej veci neboli preukázané, a preto rozsudok v napadnutých výrokoch o zamietnutí žaloby proti žalovanému v 1. rade v prevyšujúcej časti a proti žalovanému v 2. rade v celom rozsahu, ako aj v súvisiacich výrokoch o náhrade trov prvoinštančného konania, ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

16. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyne neboli v odvolacom konaní úspešné, preto nemajú právo na náhradu trov a žalovaní mali v odvolacom konaní plný procesný úspech, avšak žiadne trovy im preukázateľne nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

17. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je: a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).